

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 695: Bắt Nguồn Từ Việc Tâm Khởi Ý Niệm

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 059)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Bắt nguồn từ việc tâm khởi ý niệm】

Những người học Phật chúng ta, đại khái đều tương đối thông minh hơn một chút, đều có một chút tâm cảnh giác; người không học Phật thì không biết, một đời quả thật là mờ mịt, mê muội hồ đồ. Người học Phật, bất kể họ hiểu được bao nhiêu, cũng biết rằng: “Nghiệp chướng của tôi rất nặng! Phải tìm cách tiêu trừ nghiệp chướng”. Họ vẫn còn biết tiêu trừ nghiệp chướng, mặc kệ nghiệp chướng có tiêu trừ được hay không, họ luôn có một ý niệm muốn tiêu trừ nghiệp chướng. Muốn tiêu trừ nghiệp chướng thì trước tiên phải biết nghiệp chướng là gì; nếu như ngay cả nghiệp chướng là gì cũng không biết, thì quý vị bắt đầu tiêu trừ từ đâu? Trước tiên phải nhận thức được nghiệp chướng, sau đó mới có biện pháp để loại bỏ nó. Chỗ này đã nói rõ ràng rồi, nghiệp chướng chính là ý niệm: ý niệm thiện chính là thiện nghiệp, ý niệm ác chính là ác nghiệp. Tiêu chuẩn của thiện ác là gì, điều này cần phải làm cho rõ ràng; nếu không làm rõ, rất nhiều người sẽ lấy ác nghiệp làm thiện nghiệp, bản thân tạo ác nghiệp mà không hề hay biết. Tiêu chuẩn trong Phật pháp, phần trước đã từng nói qua một câu: Xả kỷ vị nhân (Hy sinh bản thân vì người khác). Ý niệm này chỉ vì tất cả chúng sanh mà mang lại lợi ích, chứ không vì bản thân mình, thì ý niệm này là thiện niệm, đây là thiện nghiệp; nếu như khởi lên một ý niệm, chỉ vì bản thân mình có được lợi ích, không hề nghĩ đến tất cả chúng sanh, thì ý niệm này chính là ác nghiệp. Tiêu chuẩn của Phật pháp là ở chỗ này. Chúng ta khởi một ý niệm, lợi ích cho bản thân mà cũng lợi ích cho chúng sanh thì như thế nào? Ý niệm này là thiện ác đan xen, không phải là thuần thiện, cũng không phải là thuần ác; quả báo thì phải xem tương lai sức mạnh của bên nào lớn hơn, thì sẽ đi thọ báo trước, điều này là bất định. Thiện niệm thì nhất định được thiện quả, ác niệm thì nhất định phải chịu ác báo; thiện ác lẫn lộn bất định thì phải

xem duyên phận về sau. Từ đó có thể thấy, khởi tâm động niệm có ảnh hưởng vô cùng to lớn.

Phật trong giáo pháp Đại thừa dạy bảo chúng ta, nhất tâm nhất ý chuyên tâm niệm A Di Đà Phật, nhất tâm nhất ý chuyên khuyên tất cả chúng sanh niệm A Di Đà Phật, nghiệp này là thuần thiện. Nhất tâm nhất ý cầu sanh Tịnh Độ, đối với thế gian này tuyệt đối không có sự tham luyến, thì quý vị một chút ác nghiệp cũng chẳng có. Ở thế gian này, tùy duyên qua ngày là tốt rồi. Cuộc sống của tôi sung túc, sự sung túc ấy là do đời trước quý vị tu tài bố thí nhiều. Cuộc sống đời này sung túc thì quý vị cứ sống cuộc đời sung túc, sự sung túc này không để ở trong tâm. Nếu cuộc sống đời này bần tiện, ngày tháng trôi qua rất khổ sở, điều kiện sinh hoạt rất kém, thì cũng không cần phải truy cầu, cũng chẳng cần phải cải thiện, chi bằng hãy sớm cầu vãng sanh, tâm của quý vị liền an định. Nếu cuộc sống của tôi rất thanh khổ, nhìn thấy người khác sống rất sung sướng, liền nghĩ cách để cải thiện cuộc sống của chính mình. Quý vị thử nghĩ xem, người đó có ý muốn thoát khỏi lục đạo luân hồi hay không? Không có ý đó; vẫn còn lưu luyến lục đạo luân hồi, bởi vì người ấy vẫn muốn cải thiện cuộc sống của mình, chứ không hề muốn vãng sanh thế giới Cực Lạc; người [với tâm thế] như vậy mà muốn cầu vãng sanh thì khó lắm thay! Những đạo lý này không những Phật dạy bảo chúng ta, mà Nho gia cũng dạy chúng ta: ở cảnh phú quý thì an phận phú quý, ở cảnh bần tiện thì an phận bần tiện, tâm đều được an định. Tại sao tâm họ lại an định? Vì đạo lý đã hiểu, chân tướng sự thật đã rõ ràng, cho nên tâm của họ rất an định. Họ không có bất cứ dục vọng nào, không có mọi sự truy cầu, trong cái an định đó liền có niềm vui. Ngạn ngữ Trung Quốc chúng ta thường nói, tri túc thường lạc (biết đủ thường vui). Họ rất bần tiện, nhưng họ biết đủ, nên họ vui vẻ. Tuy là gia đình phú quý thế gian, nhưng họ không biết đủ, không biết đủ thì những ngày tháng của họ trôi qua rất thống khổ. Thế gian người nào khổ nhất? Người không biết đủ là người khổ nhất. Người nào vui vẻ nhất? Người biết đủ là người vui vẻ nhất.

Thuở trước khi tôi thọ giới, Hòa thượng Đắc Giới là lão pháp sư Đạo Nguyên đã kể cho chúng tôi nghe một câu chuyện. Đó là ở quanh vùng Thường Châu, Giang Tô, lúc các ngài còn nhỏ làm tiểu hòa thượng đã tận mắt nhìn thấy sự việc như vậy. Có một người ăn xin, cuộc sống của ông ta rất vui vẻ. Đi ra ngoài xin ăn, mỗi ngày đều du sơn ngoạn thủy, buổi tối tùy tiện tìm một nơi tồi tàn để ngủ một giấc. Con trai của ông ấy làm ăn phát tài lớn, thân thích bạn bè đều mừng anh ta: “Anh phát tài lớn như vậy, cha anh lại đi ăn xin bên ngoài, anh

có biết hay không?” Người con trai này cảm thấy mắt mắt, liền phái rất nhiều người đi khắp nơi tìm kiếm, mãi mới khó nhọc tìm được người cha đem về. Dem về nhà, cho ông tắm rửa sạch sẽ, thay quần áo mới, để ở nhà phụng dưỡng như một lão thái gia, chăm sóc chưa được một tháng, lão tiên sinh lại lén lút bỏ trốn, lại đi ăn xin nữa. Người ta hỏi ông: “Vì sao vậy?” “Vì vui về! Ngày ngày ở trong nhà giống như bị nhốt trong nhà tù, tôi suốt ngày du sơn ngoạn thủy tự tại biết bao, không lo không nghĩ, trong lòng không có vương bận”. Thật là cao nhân! Đây mới thực sự là bậc cao nhân. Chẳng có gì cả, đến lúc cần ăn thì đi xin một bữa cơm ăn, chỗ nào cũng có thể ngủ được, trên mình không có lấy một thứ gì, du sơn ngoạn thủy lại chẳng sợ kẻ cướp, chuyện gì cũng chẳng sợ, như thế tự tại biết bao! Cuộc sống ung dung vui vẻ đó của ông ấy, người khác không có cách nào thể hội được. Người này chính là tri túc thường lạc, ông ấy là người vui vẻ nhất thế gian. Các vị lão thái gia hưởng phước ở nhà cũng không bằng ông, kém ông ấy xa lắm. Cho nên chúng ta phải hiểu thấu, rõ lý thì tâm chúng ta liền an định, thứ gì cũng chẳng mong cầu nữa, hết thấy đều tùy duyên, tùy duyên thì tự tại, hà tất phải khởi vọng tưởng!